

בדיקת תלונה - חלוקת שוברים

מבוא

במאי 2016 התקבלה תלונה בלשכת מבקרת העירייה בעניין חלוקת שוברי ארנונה לבתי התושבים בידי עובדי עירייה. בפנייה לקבלת מידע בנושא שהופנתה אף לראש העירייה, נרשם בין היתר:

3. "לאחרונה נודע לנו שחלוקת חיובי ארנונה של עיריית ראשון לציון מתבצעת שלא באמצעות רשות הדואר ו/או חברה אשר זכתה במכרז חלוקת דברי דואר, אלא באמצעות עובדים מסויימים בעירייה... המקבלים את המעטפות ומתבקשים לחלק אותם כנגד תשלום המתווסף לשכרם.

4. העדפת עובדים מסויימים על פני אחרים מעלה תהיות בקרב חבריהם לעבודה, מדוע נוצרה הפליה זו..."

ביוני 2016, לקראת הפצת טיוטת הממצאים למבוקרים, מסר המלין תלונה נוספת בנושא.

עבודת הביקורת

1. מטרת הביקורת הייתה לבדוק את המידע שנמסר בתלונה.
2. בדיקת הביקורת כללה את הפעולות הבאות:
 - פגישות עם סגנית גזבר העירייה להכנסות במינהל כספים (להלן - מינהל), מנהל אגף הגבייה, הממונה על ההכנסות לשעבר¹ (להלן - הממונה דאז), סגן חשב המינהל (להלן - סגן החשב), סגן ראש העירייה ששימש בעבר כיו"ר ועד העובדים והמשנה ליועצת המשפטית לעירייה.
 - עיון במסמכים רלוונטיים.
3. הביקורת נערכה בחודשים מאי-יוני 2016.
4. טיוטות הדוח הועברו להתייחסות המבוקרים.

ממצאים

1. רקע

1.1 אחת לחודשיים מחולקים שוברי ארנונה² לתיבות דואר של חייבים. שוברי ארנונה למשלמים בהוראת קבע ושוברים והתראות בנושא חינוך מחולקים בתיבות אחת לשנה (להלן ביחד - שוברים).

¹ פרש לגמלאות ב-1.4.14.

² ארנונה למגורים ולעסקים, תשלום ארנונה מראש לנכסים המשמשים למגורים ופינוי פסולת לנכסים המשמשים לעסקים.

1.2 נמצא כי החל משנת 1985 אמורים להיות מחולקים מרבית³ השוברים בידי ילדיהם של עובדי עירייה. לביקורת לא הוצג מסמך כתוב בדבר ההחלטה לחלק שוברים שלא באמצעות ספק חיצוני, ואת ההסברים לנוהג הקיים מסרו עובדי המינהל עמם נפגשה הביקורת, הממונה דאז וסגן ראש העירייה ששימש בשנת 1985 כיו"ר ועד העובדים. זאת ועוד, יו"ר ועד העובדים הנוכחי מסר כי אינו מכיר מסמך ו/או הסכם קיבוצי המתייחס לנושא זה.

ממכתב מ-7.12.99 שכתב מנכ"ל העירייה דאז לאחד מחברי המועצה באותה תקופה, בנושא "העסקת בני משפחה של עובדי העירייה בשכר" (להלן - **מכתב ההסבר**) עולה כי ילדיהם של עובדי עירייה חילקו דברי דואר, ובכלל זה תשלומי ארנונה, אגרות מים וביוב - אחת לחודשיים, ביטוח תאונות אישיות לילדים - אחת לשנה והתראות לפני ניתוקי מים ולפני הוצאה לפועל - לפי הצורך. כמו כן, אגרת רישיונות לשלטים חולקה בידי עובדי הפיקוח העירוני, אך משנת 2000 יישלחו כל הטפסים בדואר. נכון למאי 2016, כל הדואר, למעט השוברים, מחולק באמצעות דואר ישראל. לפי מכתב ההסבר, "לא ידוע על פרוטוקול או החלטה לביצוע החלוקה שבנדון, מאחר ונוהג זה קיים עשרות שנים".

הממונה דאז מסר שהוחלט על חלוקת שוברי ארנונה באופן זה מהסיבות הבאות:

- עלות נמוכה מזו שהייתה משולמת לחברה המספקת שירותי דיור.
 - השוברים מחולקים ביום הראשון או השני בכל חודש אי-זוגי במהירות וללא עיכובים, כך שלחייב נותר מספיק זמן לבצע תשלום עד ליום ה-15 באותו חודש.
 - במידה שחייב מתחלף - המידע מהשטח מועבר במידי למפקחי העירייה שעורכים ביקור בשטח ועדכון מערכת הגבייה העירונית, במידת הצורך.
- לדברי הממונה דאז, בשנת 1999 כתב יועץ משפטי חיצוני חוות דעת בנושא. סגנית הגזבר להכנסות מסרה כי חוות הדעת לא אותרה.

ב-14.6.16 השיבה סגנית הגזבר להכנסות בשם הגזברות בהתאם למידע שנאסף לצורך הכנת תשובה לשאלתה בנושא שהגיש אחד מחברי המועצה בין היתר, כי האנשים האמונים על חלוקת השוברים הם "בני משפחה של עובדי עירייה", וכי הקריטריונים לבחירתם הם: "עובדי אגפי ההכנסות [במינהל הכספים] בהווה ובעבר."

1.3 להלן מספר שוברי ארנונה שחולקו בחודש מאי 2016 (תקופת חלוקה שלישית) לפי רשימת שמות המחלקים (עובדי עירייה) של שוברי ארנונה למגורים (להלן - **רשימת המחלקים - מגורים**) ולפי רשימת המחלקים (עובדי עירייה) של שוברי ארנונה לעסקים לאותה תקופה (להלן - **רשימת המחלקים - עסקים**) שקיבלה הביקורת מסגן החשב:

³ דואר ישראל מחלק שוברי ארנונה למגורים לכתובות בערים אחרות ולתאי דואר מיוחדים (לבקשת החייב), שוברי ארנונה לחלק מהעסקים הפועלים בעיר וחלק מהשוברים וההתראות בנושא חינוך.

פסולת	ארנונה תשלום מראש	ארנונה	מחלק	שימוש בנכס
	6,648	65,674	עובדים*	למגורים
		118	בית החייל**	
	110	1,084	דואר ישראל	
272		6,290	עובדים*	לעסקים
128		2,716	דואר ישראל	
400	6,758	75,882		סה"כ שוברים

* כלל עובד אזור חלוקה קבוע.
** ללא תשלום.

מהלוח עולה כי במאי 2016 נמסרו לחלוקה באופן הני"ל 78,884 שוברי ארנונה המהווים כ-95% משוברי הארנונה לחיוב לתקופה שלישית.

נוסף על כך, אחת לשנה אמורים לחלק ילדי העובדים הנכללים ברשימות, שוברי הוראות קבע וחיובים והתראות בנושא חינוך. להלן נתונים על אודות חלוקת שוברים אלה לשנת 2015⁴:

התראות חינוך	תשלום חינוך	הוראות קבע	מחלק	שימוש בנכס
5,630	19,310	42,498	עובדים	למגורים
6,908	4,335	2,516	דואר ישראל	
		3,380	עובדים	לעסקים
		2,628	דואר ישראל	
12,538	23,645	51,022		סה"כ שוברים

מהלוח עולה כי בשנת 2015 נמסרו לחלוקה באמצעות ילדי עובדים 70,818 הוראות קבע, שוברים והתראות בנושא חינוך, המהווים כ-81% מכלל השוברים שחולקו.

1.4 לדברי סגן ראש העירייה, בשנת 1985 הוא סיכם עם ראש העירייה דאז על הגדלת שכר עובדי גזברות העירייה באמצעות תמורה כספית שיקבלו ילדיהם בגין חלוקת שוברים. המשמעות היא שמדובר על הטבה כספית לעובדים, אך מאחר שהחלוקה תבוצע בידי הילדים, התמורה תופקד בחשבונות בנק על שמם ולא תהווה חלק משכרו של העובד.

חישוב הסכום לתשלום: מספר שוברים לחלוקה לעובד x תעריף לשובר⁵. מנהל יחידת הדואר מסר כי העירייה משלמת לדואר ישראל 2.1 ש"ח למעטפה (שובר) במשקל עד 50 גרם, ו-4.1 ש"ח למעטפה השוקלת מעל 50 גרם. לדבריו, למעט השוברים בתקופת חלוקה ראשונה, בדרך כלל השוברים שוקלים פחות מ-50 גרם.

⁴ נכון למאי 2016 חולקו רק שוברי ארנונה.

⁵ ארנונה תקופה ראשונה (שובר תשלום וחוברת צו ארנונה): 2.02 ש"ח לשובר - שכונת שיכון המזרח; 2.4 ש"ח לשובר - שכונת נחלת יהודה; 1.76 ש"ח לשובר - יתר שכונות העיר. ארנונה תקופה שנייה - שישית: מגורים: 1.33 ש"ח לשובר - שכונת שיכון המזרח; 1.4 ש"ח לשובר - שכונת נחלת יהודה; 1.18 ש"ח לשובר - יתר שכונות העיר. עסקים: 2.2 ש"ח לשובר בכל שכונות העיר.

הוראות קבע: 1.15 ש"ח ו-1.05 ש"ח לשובר, למגורים ולעסקים, בהתאמה. שוברים חינוך: 0.85 ש"ח לשובר. התראות חינוך: 1.15 ש"ח לשובר.

המשמעות היא שברוב תקופות החלוקה, משלמת העירייה למחלקים שוברים לעסקים תעריף גבוה (2.2 ש"ח לשובר) מזה המשולם באמצעות דואר ישראל.

1.5 רשימות המחלקים במאי 2016 כללו 98 עובדים שילדיהם אמורים לחלק שוברי ארנונה למגורים ושישה עובדים שילדיהם אמורים לחלק שוברי ארנונה לעסקים (שניים מהם מחלקים גם שוברים למגורים), ובסך הכול - 102 עובדי עירייה⁶. הסכום לתשלום עבור חלוקה בתקופה שלישית הסתכם ב-95,493 ש"ח, ובסך הכול נכון למאי 2016 שילמה העירייה לילדי עובדים עבור חלוקת שוברי ארנונה לשנת 2016 - 328,796.48 ש"ח.

בשנת 2015 שילמה העירייה עבור חלוקת שוברים באופן זה בסך הכול כ-650,000 ש"ח.

התשלום מבוצע מסעיף תקציבי "חלוקת חשבונות"⁷.

2. חלוקה בין העובדים

לדברי סגן ראש העירייה, ההטבה הייתה מיועדת לעובדי גזברות העירייה. הממונה דאז מסר כי ההטבה הייתה מיועדת רק לעובדי יחידת גבייה ארנונה למגורים (להלן - ממ"ש) בגזברות ולמפקחים מיחידת ארנונה לעסקים (להלן - עמ"ת). עוד הוסיף, כי המחלקים חייבים להיות ילדי אותם עובדים בני 15 עד 18 שנה בלבד. זאת לדבריו, מאחר שהם מבוטחים במסגרת ביטוח תאונות אישיות לתלמידים שעורכת הרשות המקומית⁸. בנוגע לכך מעירה הביקורת כי פוליסת ביטוח תאונות אישיות לתלמידים אינה מכסה פגיעה מתאונת עבודה.

במכתב החסבר מצוין כי "הקריטריונים לקביעת מחלקי חשבונות הארנונה" הם:

- א. ילדי עובדים קבועים בלבד.
- ב. מספר מקסימלי של חשבונות לחלוקה לילד - עד 1,000 חשבונות.
- ג. עובדים חדשים מצטרפים לרשימת המחלקים בהתאם לכמות תוספת הנכסים בעיר מתקופה לתקופה."

לדברי הממונה דאז, כוונת ההסכם הייתה שההטבה הכספית שיקבלו ילדי העובדים ביחידת ממ"ש המחלקים שוברי ארנונה למגורים תהא שוויונית, כך שגובה התמורה יהיה דומה לכולם. עוד הוסיף, שמכיוון שרק ילדי מפקחים עובדי יחידת עמ"ת חילקו שוברי ארנונה לעסקים, החלוקה ביניהם הסתכמה בכ-1,000 שוברים לילד.

2.1 עדכון רשימת המחלקים

סגן החשב מסר כי בסיום עבודתו של עובד בעירייה או עקב בקשתו שלא להמשיך לחלק שוברים, מועבר אזור החלוקה לעובד אחר. לדבריו, הוא מעדכן את הרשימה

⁶ כולל גמלאית שסיימה עבודתה בעירייה ב-14.7.1 וועודת עירייה מושאלת לחברה לביטחון ולסדר ציבורי החל מ-20.1.13.

⁷ בשנים 2012, 2013 ו-2014 שולמו מסעיף תקציבי "חלוקת חשבונות" כ-570,000 ש"ח, כ-713,000 ש"ח וכ-770,000 ש"ח, בהתאמה.

⁸ לפי סעיף 6(ד1) לחוק לימוד חובה, תש"ט-1949.

בהתאם להנחיות שמקבל ממנהלת אגף שומה וממנהל אגף הגבייה. לדברי מנהל אגף הגבייה, ניתנת עדיפות לבקשות של עובדי מוקד גבייה ועובדים דור ב'. בקשת הביקורת לקבל תאריכים בהם החל כל עובד לקבל את ההטבה נענתה כי מידע על כך לא נשמר. כמו כן, נמצא כי לא פורסם בקרב עובדי יחידת ממו"ש/גזברות כי ניתן לפנות לסגן החשב בבקשה להיכלל ברשימות המחלקים.

תגובת מנהלת אגף שומה:

"עם כניסתי לתפקיד הוצג לי נוהג העבודה של חלוקת שוברים ע"י בני משפחה של עובדי מינהל כספים שהיה קיים עשרות שנים בעירייה. לצורך כך, קיבלתי לבקשתי מחשב המינהל את רשימת המחלקים והתעריפים שאושרו בעבר... מעת כניסתי לתפקיד ביקשתי להכניס לרשימת המתנה של חלוקה (כאשר תתפנה חלוקה) שני עובדים דור ב' ממחלקת הנחות, ככל שיעמדו בקריטריונים הנהוגים לקבלת חלוקה. בסופו של יום לא השתלבו בחלוקה, למעט פעם אחת שבוצע מילוי מקום למחלקת קבועה שנעדרה מעבודתה."

מעיון ברשימות המחלקים עולה כי חלק מהעובדים קודמו במהלך השנים בתפקידם ונכון למאי 2016, הם משמשים כמנהלי יחידות (כגון מנהלת יחידת תשלומים, מנהלת יחידת שומה מגורים וסגנית מנהלת אגף שומה, מנהלת יחידת אכיפה, מנהלת יחידת הנחות, מנהלת יחידת גבייה, מנהל יחידת שומה עסקים ומנהלת יחידת גביית אגרות במינהל, ראש תחום התמכרויות ברשות למניעת אלימות, סמים ואלכוהול ותובעת בחברה לביטחון ולסדר ציבורי).

2.2 עובדי המינהל

נכון למאי 2016, 22 מהעובדים ששמותיהם נכללים ברשימות המחלקים אינם נמנים על עובדי המינהל⁹, ובכלל זה עובדת המשובצת בחברה לביטחון ולסדר ציבורי ועובדת נוספת, גמלאית, שסיימה עבודתה בעירייה ב-17.14.1. לדברי מנהל אגף הגבייה, בשנת 2012 נערכה ישיבה בלשכת גזבר העירייה בה הוחלט כי עובדי המינהל שיעברו למינהל אחר ימשיכו לחלק שוברים. לגבי העובדת שסיימה עבודתה בעירייה, אך המשיכה לחלק שוברים, השיב, כי הוחלט להשאיר את ההטבה לצורך מתן סיוע כלכלי לעובדת.

זאת ועוד, ארבעה מהעובדים הנ"ל לא עבדו כלל בעבר במינהל:

שם עובד	מינהל נוכחי	הסבר סגן החשב*
י"מ	איכות הסביבה	הנחיית הממונה דאז
מ"מ	הנהלה ומועצה (מזכירת סגן ראש העירייה)	הנחיית הממונה דאז ומנהל אגף משימות משותפות דאז
א"ב	חינוך	הנחיית מנהל אגף הגבייה
ט"ב**	שילוב חברתי	הנחיית הממונה דאז***

* הוראות שקיבל בעל-פה.
 ** סגן חשב המינהל מסר כי העובדת "...לא עבדה במינהל. בעלה עבד ויצא לפרישה [ב-1.10.14]. וקיבלתי הנחייה בע"פ להעביר את החלוקה אליה".
 *** הממונה דאז מסר כי העברת ההטבה לאשת העובד בוצעה עקב פניית אחד מסגניו לשעבר של ראש העירייה.

⁹ גילוי נאות - אחת העובדות היא מזכירה בלשכת מבקרת העירייה.

נוסף על כך, 13 עובדים מבין 19 עובדי המינהל שאינם מוגדרים נכון למאי 2016 כעובדי ממ"ש¹⁰ ונכללים ברשימת המחלקים - מגורים, לא עבדו בעבר ביחידת ממ"ש.

2.3 חלוקה שוויינית - שוברי ארנונה

נמצא כי קיימת שונות בין מספר שוברי הארנונה שנמסרו לחלוקה במאי 2016, כך שהתמורה אינה דומה לכלל ילדי העובדים, לרבות בין הילדים המחלקים שוברי ארנונה לעסקים. להלן מספר השוברים שנמסרו לחלוקה במאי 2016 (ממוצע של 773 שוברים לעובד):

הערה	מספר עובדים	מספר שוברים לחלוקה במאי 2016
	6	650-550
	63	750-651
	18	850-751
	7	1,000-851
(1)	6	1,500-1,001
(2)	1	2,000-1,501
(3)	1	מעל 2,000
	102	

הערות ללוח:

(1) ארבעה עובדים שילדיהם אמורים לחלק שוברי ארנונה למגורים, מפקח יחידת עמ"ת שילדו אמור לחלק שוברי ארנונה לעסקים ומפקח נוסף - שוברי ארנונה למגורים ולעסקים.

(2) מפקח יחידת עמ"ת שילדו מחלק 1,542 שוברי ארנונה לעסקים.

(3) אחיינו של מנהל יחידת שומה עסקים - 2,173 שוברי ארנונה.

כפי שעולה מהלוח, בניגוד למצוין במכתב ההסבר, לשמונה מהמחלקים נמסרו מעל 1,000 שוברים לחלוקה.

תגובת מנהל יחידת שומה עסקים:

"זה הסדר שהיה נהוג שנים רבות בעירייה שילדי וקרובי העובדים מקבלים את חלוקת השוברים הדו חודשית, בין היתר על מנת להעלות את רמת החלוקה באמצעות אחריות הורית, והעברת נתונים מהשטח לצורך טיוב נתוני שומה. כידוע לכם, כל הגורמים המוסמכים בעירייה ידעו על הנהג הזה של חלוקה באמצעות בני משפחות העובדים ועד היום ובמשך עשרות השנים בה בוצעה החלוקה, לא הועלתה כל בעיה בנושא זה ע"י אף אחד מכל הגורמים המוסמכים כולל מבקרי העירייה טרם כניסתך לתפקיד..."

"אני לקחתי על עצמי לבצע באמצעות בן משפחתי חלוקת שוברים כשלא נמצא אפילו עובד אחד שהסכים לחלק שוברי ארנונה של עסקים באזורים מסוימים. למה? כי מחלקים מטעם העירייה זנחו את החלוקה, זרקו שוברי ארנונה בפתחי עסקים

¹⁰ לפי תוכנת מל"מ לניהול עובדים.

כשלא מצאו כתובות, התייאשו מביצוע חלוקת שוברים קשה ומייגעת שלאחריה קיבלה העירייה פניות רבות של אי קבלת שוברים לתשלום. גם ניסיון לשלוח בדואר ישראל לא צלח, חזרו עשרות שוברי ארנונה בטענת 'לא קיים ולא נמצא'... אדגיש שכל מי שחילק שוברי ארנונה של עסקים (כ-5 מחלקים) עשה טובה לעירייה ולא להפך. נראה דוור שמוצא את בבניין תעשייתי גדול את חב' XXX כשאצלנו מופיע שם הנישום מר ישראל ישראלי... אני מציע שתבדקו חלוקה בשנת 2015 ותראו שהחלוקה בעסקים הייתה הומוגנית יותר."

מעיון בדיווח שהועבר לתשלום בגין חלוקת שוברי ארנונה לעסקים בגין מאי 2015 שהעביר סגן חשב המינהל לביקורת, עולה כי מספר השוברים שנמסרו לחלוקה בידי ילדי עובדים היה כדלקמן:

שם ילד*	מספר שוברים	אחוז
א"ס	1,670	26.6
י"ע	960	15.3
א"ס	1,533	24.5
ת"ב	1,027	16.4
ה"ג	1,077	17.2
סה"כ	6,267	

* פרטי הילד שלחשבון הבנק שלו העבירה העירייה תשלום.

2.4 רשימות החלוקה (מאי 2016) אמנם כוללות את סגן החשב האחראי על ניהול חלוקת השוברים, אחיו (המשמש כמפקח במינהל) ורעייתו של מנהל אגף הגבייה, אך חשוב להדגיש, כי מספר השוברים שהועברו לילדיהם דומה למספר השוברים שנמסרו בממוצע לחלוקה לעובד¹¹ (818 שוברים, 748 שוברים ו-705, בהתאמה). זאת ועוד, בהשוואה לעובדים המחלקים שוברי ארנונה למגורים בלבד, מספר השוברים שנמסרו לרעיית מנהל אגף הגבייה נמוך מהממוצע¹².

3. המחלקים בפועל

3.1 גיל המחלקים

כאמור, לפי הממונה דאז, ההטבה לחלוקת שוברים תמורת תשלום היא לילדים בני 15-18 שנים בלבד.

בבדיקה מדגמית של 76 מהעובדים הכלולים ברשימות החלוקה (75% נמצא כי נכון למאי 2016, רק ל-16 מהם (21%) יש ילדים בגיל הנדרש. זאת ועוד, לעשרה מהעובדים (13%) שנדגמו אין כלל ילדים.

נמצא כי חלק גדול מהעובדים הנכללים ברשימות החלוקה מדווחים על ילד בגיל המתאים אף שאין מדובר בילד שלהם. כלומר, הדרישה בפועל היא רק למסור שם

¹¹ 773 שוברים בממוצע לעובד (102 עובדים).

¹² 739 שוברים בממוצע לעובד (96 עובדים).

של ילד (לעתים שם פרטי בלבד) שיבצע לכאורה, את החלוקה, אף אם אין קרבה משפחתית.

חוק עבודת הנוער, תשי"ג-1953 (להלן - חוק הנוער) קובע בין היתר:

סעיף 2(א): "לא יועסק ילד שעדיין לא מלאו לו 15 שנה."

סעיף 2(ב): "ילד שמלאו לו 15 שנה וחל עליו לימוד חובה לפי חוק לימוד חובה,

תש"ט-1949... לא יועסק אלא אם נתקיים אחד מאלה:

(1) הילד עובד כחניך כמשמעותו בחוק החניכות, תשי"ג-1953; [נער העובד

על מנת לרכוש מקצוע על-ידי עבודה מעשית מודרכת ועל-ידי לימוד

בשיעורי מקצוע מאושרים, לרבות בבית ספר תעשייתי שעל-יד

המפעל שבו הוא עובד והממונה על החניכות אישר את בית הספר

לעניין חוק החניכות].

(3) ניתנה לגבי הילד הוראה לפי סעיף 5(ב)(1)(א) לחוק לימוד חובה,

תש"ט-1949; [השר משוכנע שהילד אינו מסוגל ללמוד באופן סדיר

במוסד חינוך מוכר].

(4) מפקח מטעם משרד החינוך והתרבות אישר כי הילד השלים חינוך חובה

בתקופה קטנה מתקופת הלימוד המתאימה לגילו."

בני הנוער המועסקים בחלוקת השוברים אינם מוגדרים כחניכים לפי חוק החניכות

ולא התקבלו לגביהם אישורים המאפשרים העסקתם לפי חוק הנוער.

3.2 חשבונות בנק

סעיף 6(א) לחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958 קובע בין היתר, כדלקמן:

"שכר עבודה ישולם לידי העובד במישרין, או מותר שישולם לו, על פי הוראתו בכתב,

באמצעות בן-זוגו, הורו, ילדו, חבר בעבודה, הקיבוץ שהעובד חבר בו, מוסד בנקאי..."

במכתב ההסבר נרשם כי "התמורה שולמה בשיק למוטב בלבד ע"ש הילד". נכון

למאי 2016, התמורה מועברת לחשבונות בנק על שם חלק מהילדים המדווחים

כמחלקים.

תגובת ראשת מינהל כ"א ואמרכלות:

"מבדיקה שנעשתה על-ידינו, עולה כי התשלום בעד חלוקת השוברים, לא מבוצע

באמצעות השכר, אלא ישירות לחשבון הבנק של העובדים, באמצעות מינהל

הכספים."

מרשימת חשבונות הבנק שהעביר סגן חשב המינהל לביקורת עולה כי במאי 2016

התשלומים בגין ילדי 88 מהעובדים הכלולים ברשימות החלוקה הועברו

ל-29 חשבונות בנק בלבד¹³. כלומר, לחלק מחשבונות הבנק הועברו תשלומים בגין

מספר ילדים/עובדים, כמפורט להלן:

¹³ לגבי 14 עובדים נוספים צוין כי טרם הועבר להם תשלום והם אינם רשומים במסמך זה.

תיאור בעל חשבון הבנק	מספר חשבונות	סה"כ מספר עובדים שהתשלום עבור חלוקה המשויכת לילדם מועבר לחשבון הבנק
"בת", "בן"	13	54
"בת משפחה", "בן משפחה"	10	24
"בת עובדת", "בן עובדת"	3	4
"נכדה"	1	3
"אחות"	1	2
"בת חברה"	1	1
סה"כ	29	88

* חשבון אחד שייך לבת של עובדת הכלולה ברשימת המחלקים - מגורים שהכספים בגין חלוקת השוברים הנמסרים לה מועברים לחשבון בנק אחר על שם בנה, שני החשבונות הנוספים שייכים לילדי עובדים שאינם נכללים ברשימות המחלקים.

מנהל אגף הגבייה מסר לביקורת כי בעלי החשבונות מעבירים את הסכומים שמפקידה העירייה לעובדים הנוספים שבגין עבודת ילדיהם הופקד כסף, בתמורה לסכום של כ-50 ש"ח הנותר כעמלת ניהול החשבון.

לשאלת הביקורת לגבי חשיפת העירייה במקרה שבעל חשבון בנק יסרב להעביר את הכספים שהופקדו בחשבונו בגין עובדים אחרים, השיבה המשנה ליועצת המשפטית, כי במידה שהמחלק הוא זה שביקש מהעירייה להפקיד את הכספים בחשבון שאינו בבעלותו, תוטל האחריות במקרה כאמור עליו ולא על העירייה.

סגן חשב המינהל מסר לביקורת: "לפעמים שואלים אותי [עובדים] היכן אפשר להצטרף ואז אני מפנה אותם לעובדים [שמסרו פרטי חשבון בנק], ויש גם מצבים שעובד בא אליי ומבקש שאני אצטרף עובד זה או אחר אליו לחשבון. כל האפשרויות היו בהסכמת העובד, אם אין הסכמה לא מצטרף."

הביקורת מדגישה כי מהות ההסכם, כפי שמסרו סגן ראש העירייה והממונה דאז, הייתה לשלם לילדי עובדים בתמורה לשירות שיתנו לעירייה. בפועל, בחלק מהמקרים, חלוקת השוברים מדווחת כמבוצעת בידי נערים שאינם ילדיהם של עובדי עירייה והתמורה מועברת למחלק שאינו קשור לעובד העירייה. זאת ועוד, סגן חשב המינהל מסר כי בחלק מהמקרים העובדים עצמם מבצעים את החלוקה ולא ילדים. המשמעות היא שעל העירייה היה לדווח על התמורה כחלק משכרם של העובדים ולשלם מס בהתאם.

כאמור, פוליסת ביטוח תאונות אישיות לתלמידים מחריגה מכיסוי, פגיעה כתוצאה מתאונת עבודה שבגינה רשאי התלמיד לתבוע פיצוי מהמוסד לביטוח לאומי. לדברי יועצת העירייה לנושא ביטוח, "אחריות העירייה על פי דין **בהיותה מעסיקה** מבוטחת במסגרת **פוליסת חבות מעבידים**. כאשר העירייה נתבעת בגין נזקים שנגרמו (ברשלנותה) כתוצאה מתאונת עבודה על ידי עובד של העירייה (כאשר יש יחסי עובד מעביד) התביעה תטופל במסגרת פוליסת חבות מעבידים. אחריות העירייה על פי דין כלפי צד שלישי כלשהו (כל מי שאין בינו לבין העירייה יחסי עובד מעביד) מבוטחת במסגרת פוליסת אחריות כלפי צד שלישי". [ההדגשות במקור]

3.3 קבלת מסמכים

א. להלן המסמכים שילדים אשר לחשבונות הבנק שלהם הועבר תשלום, נדרשו להמציא ליחידת תשלומים (שנים 2015 ו-2016):

- בתחילת כל שנה מילאו הילדים "כרטיס עובד" (טופס 101), לפיו העירייה היא מעסיקתם. עם זאת, לילדים לא הופק תלוש שכר. בשנת 2016 מולאו באגף גבייה 45 כרטיסי עובד בלבד. נמצא שחלק מהילדים שמילאו טופס זה היו מעל גיל 18 שנה. לדברי מנהלת יחידת בקרת שכר במינהל, מאגף גבייה הועברו ליחידה נתונים על אודות המחלקים, ושולמו בגינם דמי ביטוח לאומי בהתאם למידע שהועבר אליה ממוזכירת סגנית גזבר העירייה להכנסות. להלן דוגמאות:

דיווח למוסד לביטוח לאומי		
מספר ילדים	סכום ששולם למחלקים, בש"ח	חודש חלוקה
41	85,522	07/2015
30	6,472	08/2015
29	83,243	05/2016

הסבר לדוגמה מהלוח: העירייה שילמה עבור חלוקת שוברים בתקופה שלישית (מאי 2016) בגין 88 מהילדים סך של 83,243 ש"ח שהופקדו ב-29 חשבונות בנק. בשובר התשלום למוסד לביטוח לאומי דווח על הסכום ששולם לכאורה בגין 29 בני נוער עובדים (ללא פירוט שמות). מנהלת יחידת בקרת שכר מסרה כי למוסד לביטוח לאומי מועברת הרשימה השמית של הילדים בגינם הועבר התשלום רק לפי דרישה של המוסד לביטוח לאומי ובהתאם לדיווחים שהתקבלו מאגף הגבייה.

תגובת מנהלת יחידת בקרת שכר:

"שוברי התשלום למוסד לביטוח לאומי בגין מחלקי ארנונה מדווחים באופן שוטף ומשולם עפ"י דיווח המועבר ע"י אגף הגבייה, מידי חודש בחודשו. לדוג' בחודש מאי 2016 התקבלה רשימה שמית 29 מחלקי ארנונה ע"ס 83,243 ש"ח - מצ"ב. רשימה שמית בנוסף לדיווח החודשי (טופס 102) הועברה עד היום לפי פנייה ודרישה של המוסד לביטוח לאומי, בוצעו העברות בפקס של רשימת מחלקי ארנונה לצורך בדיקתם בהשוואה של חודשי דיווח ותשלום בגינם, עד כה לא קיבלנו בקשות אחרות בנושא מביטוח לאומי. למי שטרם מלאו לו 18 שנה, דמי הביטוח לאומי ששולמו הנם בשיעור של 0.38% מהשכר עד גובה 5,678 ש"ח. שכר מעל 5,678 ש"ח - דמי הביטוח 2.02%. אבקש לציין, כי הטיפול בגיוס עובדים, קבלת טופסי 101, חלוקת העבודה ותשלומי הנו בפיקוחו וניהולו של אגף הגבייה והדיווחים לתשלום לביטוח לאומי מבוססים על נתונים שמעביר אגף הגבייה כאמור לעיל."

תגובות מנהלת אגף חשבות :

"התוודעתי לנושא עם הגעת דו"ח הביקורת לתגובתי, למיטב ידיעתי העסקת הנערים המופיעים בדוח הופסקה ב-10/2016. למסמכי ההוראות לתשלום צורפו אישורי תלמיד ממקום הלימודים.

ממדגם הוראות שנבדק עולה כי מדובר בעבודת נערים בגילאים הפטורים מחבות מס. לפי התמורה ששולמה ובהנחה שבטופס 101 לא דווחו על הכנסה אחרת, הרי שלגבי הנערים אין צורך בתוספת תשלום למ"ה על הדיווח שבוצע לביטוח לאומי.

יש לציין לגבי השנים 2008-2011 סגרו שומות מס הכנסה ניכויים לעירייה. לעניין סעיף 2 לדוח יש לקבל חו"ד משפטית לגבי מהות ההכנסה ולפעול ע"פ מסקנתה."

- הילדים לא נדרשו להמציא אסמכתא המעידה שחשבון הבנק שייך להם. במספר מקרים בודדים בלבד פרטי החשבונות נכתבו ידנית על הטפסים השונים. לדברי סגן חשב המינהל, פרטי החשבונות נכתבו על פתקים שנמסרו לו, שאת מרביתם לא שמר.

- לפי סעיף 2(ב1) לחוק הנוער, "צעיר ומי שמלאו לו 18 שנה שחל עליהם לימוד חובה לא יועסקו בשעות הלימודים..."

הילדים המציאו אישור מהמוסד החינוכי בו הם לומדים. מעיון באישורים עולה כי לא צוינו בהם שעות הלימודים של הילדים. זאת, אף שסעיף 27(ג) לחוק הנוער קובע ש"המוסד שבו לומד הנער בשעות העדרו מעבודה יודיע למעסיקו, בדרך שנקבעה, על שעות הלימודים שבהן חייב הנער ואם אכן השתתף בהן", וסעיף 28א לחוק מוסיף ש"לא יועסק צעיר או מי שמלאו לו 18 שנה, שחל עליהם לימוד חובה, אלא אם כן נמסרה למעסיק הודעה של מוסד החינוך שבו לומד הצעיר או מי שמלאו לו 18 שנה בדבר שעות הלימודים שלו באותו מוסד..."

ב. להלן המסמכים שהעובדים הנכללים ברשימות המחלקים נדרשו למסור לסגן חשב המינהל:

- כל עובד נדרש לחתום על טופס "כתב הצהרה והתחייבות" (להלן - **כתב הצהרה**) לפיו, הוא מצהיר כי רק הילד ששמו צוין בטופס זה יבצע את חלוקת השוברים, וכן שהוא מתחייב להיות אחראי לכך שכל גורם אחר לא יחליפו בביצוע החלוקה "ובאם אכן יארע כן ללא ידיעתי [העובד], אדאג להפסיק זאת ולהודיע על כך לעירייה מידית".

- מחלקי השוברים נדרשו לחתום על טופס "הוראות בטיחות לעוסקים בחלוקת חשבונות ארנונה" (להלן - **טופס בטיחות**). מעיון בטפסים שמולאו עולה כי בחלק מהמקרים סגן החשב הוא שחתם כעובד המוסמך לאימות חתימות המחלק.

מעיון במסמכים שנשמרו אצל סגן החשב עולה כי כתבי הצהרה שתויקו הם מהשנים 2011-2016 וטופסי בטיחות - מהשנים 2010-2015. נמצא כי לא כל

העובדים הנכללים ברשימות החלוקה הגישו מסמכים אלה. לדברי סגן החשב, לא כל המסמכים שהוגשו תויקו.

נמצא כי ברוב המקרים העובדים עצמם הם אלה שחתמו על טופס הבטיחות. במספר מקרים בן הזוג של העובד הוא שחתם על הטופס. בכתבי ההצהרה של עובדים אלה שתויקו, צוין שם של ילד ולא שמו של המחלק בפועל. המשמעות היא שהעובדים הצהירו על ילדים כמחלקים בעוד שבפועל ככל הנראה, הם או בני זוגם ביצעו את החלוקה.

להלן דוגמאות:

שם העובד	שם המחלק לפי כתב הצהרה	קשר משפחתי לעובד	תאריך כתב הצהרה	שם המחלק לפי טופס בטיחות	תאריך טופס בטיחות	הערה
מ"ב	נ"ב	לא ידוע	27.03.16	מ"ב	22.02.16	
מ"א	ד'	לא ידוע	04.11.12	מ"א	04.11.12	(1)
ד"ש	א"ז	לא ידוע	19.01.15	ד"ש	19.01.15	
ח"ג	נ'	לא ידוע	20.10.15	ח"ג	20.10.15	
דב"ז	לב"ז	אחות	08.03.15	דב"ז	01.03.15	
ר"א	ש"א	לא ידוע	02.03.15	ר"א	01.03.15	
ר"ב	ע"ב	לא ידוע	04.03.15	ר"ב	01.03.15	(2)
מ"כ	ה'	לא ידוע	03.01.12	י"כ	03.01.12	(3),(1)
מ"ג	ר"ג	בת	21.11.11	מ"ג ל"ג ר"ג	22.11.10	(4)
מ"ב	ע"ע	בן	21.11.11	ע"ע	24.11.10	(5)
א"ק	ד"ק	בת	05.01.12	ע"ק	29.11.10	(3)
ג"ס	ד'	לא ידוע	13.01.15	ס"ס	28.11.10	(6)
מ"א	א"מ	לא ידוע	19.02.12	מ"א ש"א	19.02.12	(7)
	ש'		09.01.14			

הערות ללוח:

- (1) העובד אינו נכלל ברשימות המחלקים נכון למאי 2016.
- (2) על כתב ההצהרה נכתבו ידנית פרטי חשבון בנק של ע"ב. לפי רשימת חשבוניות הבנק שהעביר סגן החשב לביקורת, התשלום מועבר בשנת 2016 לחשבון בנק על שם בנה של עובדת אחרת (מ"ב).
- (3) המחלק לפי טופס בטיחות הוא בן זוגה של העובדת.
- (4) המחלקים לפי טופס הבטיחות הם העובד, רעייתו ובנו (בן 25).
- (5) המחלק לפי טופס הבטיחות הוא בעלה של העובדת, שפרש לגמלאות מהעירייה ב-1.10.14.
- (6) המחלק לפי טופס בטיחות הוא בעלה של העובדת - עובד עירייה.
- (7) המחלקים לפי טופס בטיחות הם העובדת ובעלה - עובד עירייה.

ג. בדיקה רפואית

סעיף 11א(א) לחוק הנוער קובע: "לא יועסק נער¹⁴ אלא אם כן נבדק בדיקה רפואית, ורופא המשפחה שבדק אותו נתן אישור רפואי להעסקתו."
 סעיף 16א(א) קובע: "מעסיק לא יעסיק נער אלא אם כן הציג הנער לפני אישור רפואי שניתן לפי סעיף 11א[א]..."
 נמצא כי הילדים לא התבקשו להמציא לעירייה אישור רפואי.

ד. הצגת תעודת זהות

סעיף 27ח(א) לחוק הנוער קובע: "מעסיק לא יעסיק נער אלא אם כן הציג הנער לפניו תעודת זהות שלו או תעודת זהות של הוריו, שבה מופיעים פרטיו." סעיף 27ח(ב) מוסיף, כי יש לשמור העתק מתעודת הזהות שהוצגה עד שנה לאחר סיום העסקת הנער.

נמצא כי העובדים ו/או ילדיהם לא התבקשו להציג תעודת זהות.

3.4 חשבונות עובדי עירייה

א. כאמור, העובדים לא נדרשו להמציא אסמכתא להוכחת בעלות על חשבונות הבנק אליהם יועברו התשלומים. מעיון בפרטי חשבונות הבנק שנרשמו במסמכים שנסרקו למערכת הנהלת החשבונות בתקופה יולי 2015 - מאי 2016 לצורך ביצוע התשלומים, נמצאו ארבעה חשבונות בנק ששויכו ליותר מבעלים אחד:

מספר חשבון בנק (שתי ספרות אחרונות)	בעלים I	תקופות חלוקה	שם בעלים II	תקופות חלוקה
42	ש"ג	שנת 2015 מארס 2016	ש"י	ינואר*, מארס, מאי 2016
12	ת"ר	נובמבר-דצמבר 2015 מארס, מאי 2016	מ"ר**	ינואר 2016
00	ר"ג	ינואר 2016	י"ח	מארס, מאי 2016
68	א"י"ס	ספטמבר-נובמבר 2015 פברואר-מארס 2016	א"י"ס	ספטמבר, נובמבר 2015

* שם הילד "ש"י"ג" נמחק ונרשם בכתב יד "ש"י"י".
 ** עובדת עירייה.

ב. מהשוואה בין מספרי חשבונות הבנק שצוינו על המסמכים שנסרקו למערכת הנהלת החשבונות בתקופה יולי 2015 - מאי 2016 לצורך ביצוע התשלומים, למספרי חשבונות בנק עובדי עירייה נכון לאוקטובר 2015¹⁵ עולה כי שלושה חשבונות בנק שנרשמו כשייכים לילדי עובדים, זהים למספרי חשבונות בנק אליהם מועבר השכר החודשי של עובדי עירייה:

¹⁴ לפי חוק הנוער: מי שטרם מלאו לו 18 שנה.
¹⁵ קובץ שהתקבל ממניהל כוח אדם ואמרכלות.

מספר חשבון בנק (שתי ספרות אחרונות)	שם הילד/ה	שם העובד	תקופת חלוקה	הערה
68	א"ס	ר"ס	2016-2015	העובד הוא אביו של הילד
24	י"ע	ג"ע	2016-2015	העובד הוא אביה של הילדה
68	ש"כ	נ"כ	2016	העובדת היא אמה של הילדה

4. מחלק רשום

סעיף 1א(ב)¹⁶ לחוק הדואר, תשמ"ו-1986 קובע: "לא ייתן אדם שירותי דואר בתחום המוסדר, אלא אם כן קיבל מאת הערר רישיון לפי חוק זה או לפי חוק התקשורת, או שהוא פועל לפי היתר שהוענק לפי חוק זה, ובהתאם לתנאי הרישיון או ההיתר, לפי העניין." עוד קובע סעיף 1א. לחוק הדואר:

"(ג) הוראות סעיף קטן (ב) לא יחולו על העברה או מסירה של כל אחד מאלה:

(1) דבר דואר הנוגע לעניינו של שולחו או של מקבלו בלבד, המובל והנמסר בידי עובד

של השולח או של המקבל." [ההדגשה אינה במקור]

עובדי העירייה רשאים לפי החוק לחלק שוברי ארנונה לתושבים, אך כאמור, ככל הנראה, חלק מהחלוקה בוצעה בידי ילדי עובדים ו/או גורמים שלא התקיימו בינם לבין העירייה יחסי עובד מעביד.

תגובת המשנה ליועצת המשפטית:

"ילדי העובדים ששולמו עליהם דמי ביטוח לאומי נחשבים לעובדי עירייה ועל כן אינם נחשבים מי שאין בינם לבין העירייה יחסי עובד ומעביד."

כאמור, התשלום למוסד לביטוח לאומי הוא לכאורה רק בגין הילדים שדיווחו על חשבונות בנק (ללא דיווח שמות פרטני), בעוד שבפועל מדובר על 102 מחלקים.

ריכוז ממצאים ומסקנות

1. בשנת 1985 סוכם בין יו"ר ועד העובדים דאז וראש העירייה דאז כי ילדי עובדים מיחידות ממ"ש ועמ"ת בגזברות העירייה יקבלו הטבה לחלק שוברים בתמורה לתשלום מהעירייה. בשנת 2012 נקבע כי ילדי עובדים שיעברו ליחידות עירוניות אחרות, ימשיכו לחלק שוברים.

קריטריונים נוספים לחלוקה: על הילדים להיות בני 15 עד 18 שנה בלבד ומספר השוברים המרבי לחלוקה - 1,000 חשבונות לילד. זאת בין היתר, על מנת לוודא כי החלוקה תהא שוויונית.

להלן בקצירת האומר ממצאי הבדיקה:

- נכון לשנת 2016, שוברים רבים מדווחים כמחולקים בידי ילדים שאינם ילדי העובדים או ככל הנראה, בידי העובדים עצמם. זאת, מאחר שילדי עובדים רבים עברו את הגיל

¹⁶ תיקון מספר 11 משנת 2012.

- המתאים, לחלק מהעובדים אין ילדים כלל, ואחרים ככל הנראה, העדיפו לבצע את העבודה בעצמם. באופן זה, המשיכו עובדים אלה להיכלל ברשימות המחלקים.
- חלק מהעובדים הנכללים ברשימות לא השתייכו ליחידות ממ"ש ועמ"ת.
 - מספר השוברים שנמסרו לחלוקה אינו שווה.
 - לא פורסם בקרב עובדי יחידת ממ"ש/גזברות כי ניתן לפנות לסגן חשב המינהל בבקשה להיכלל ברשימות המחלקים.
- המשמעות היא כי נעשתה איפה ואיפה בין העובדים - המידע על ההטבה לא פורסם ועובדים רבים נכללו ברשימות המחלקים למרות שלא היו אמורים לקבלה.
2. לפי חוק הנוער, אין להעסיק ילד שטרם מלאו לו 15 שנה. ילד שמלאו לו 15 שנה ניתן להעסיק כחניך בחוק החניכות או שהתקבלו לגביו אישורים המאפשרים העסקתו לפי חוק הנוער. נמצא כי בני הנוער המדווחים כמחלקים אינם מוגדרים כחניכים ולא התקבלו לגביהם האישורים האמורים. כמו כן, בניגוד לדרישה בחוק הנוער, הילדים לא התבקשו להמציא לעירייה אישור רפואי ולא נשמר העתק מתעודת זהות של העובדים ו/או ילדיהם.
3. בשנת 2016, 45 מתוך 102 הילדים המדווחים כמחלקים מילאו "כרטיס עובד", אך לא הופק להם תלוש שכר, והתשלום הועבר לחשבונות בנק מבלי שהתבקשו להמציא אסמכתא להוכחת בעלות על חשבונות אלה. נמצא כי ארבעה חשבונות בנק שויכו ליותר מבעלים אחד. נוסף על כך, לחלק מחשבונות הבנק על שם ילדים המדווחים כמחלקים הועברו תשלומים בגין מספר ילדים מדווחים - נכון למאי 2016, התמורה בגין 88 ילדי עובדים הכלולים ברשימות החלוקה הועברה ל-29 חשבונות בנק בלבד.
4. העובדים נדרשו לחתום על טופס הצהרה לפיו רק הילד ששמו צוין בטופס יבצע את חלוקת השוברים, ושהוא מתחייב להיות אחראי לכך שכל גורם אחר לא יחליפו בביצוע החלוקה וכן לדווח על כל שינוי. המחלקים בפועל נדרשו לחתום על טופס בטיחות. הטפסים הנ"ל לא אותרו בגין כל המחלקים המדווחים בשנת 2016. נמצאו מקרים רבים של כתבי הצהרה שכללו שם של ילד כמחלק, בעוד שעל טופסי הבטיחות חתמו העובדים עצמם או בני זוגם. כלומר, העובדים הצהירו על ילדים כמחלקים בעוד שבפועל ככל הנראה, הם או בני זוגם ביצעו את החלוקה. נמצא כי שלושה חשבונות בנק שנרשמו כשייכים לילדי עובדים, זהים למספרי חשבונות בנק אליהם מועבר השכר החודשי של הוריהם, עובדי עירייה.
5. חוק הדואר, תשמ"ו-1986 קובע כי "לא ייחן אדם שירותי דואר בתחום המוסדר, אלא אם כן קיבל מאת הער רישיון לפי חוק זה או לפי חוק התקשורת..." וכן שהוראות אלה לא יחולו על העברה או מסירה של "דבר דואר הנוגע לעינינו של שולחו או של מקבלו בלבד, המובל והנמסר בידי עובדו של השולח או של המקבל". [ההדגשה אינה במקור] עובדי העירייה רשאים לפי החוק לחלק שוברי ארנונה לתושבים, אך כאמור, ככל הנראה, חלק מהחלוקה בוצעה בידי ילדי עובדים ו/או גורמים שלא התקיימו בינם לבין העירייה יחסי עובד מעביד.

המשמעות היא שבעוד שמטרת ההסכם הייתה לשלם לילדי עובדים בתמורה לשירות שיתנו לעירייה, בפועל, חלוקת השוברים דווחה כמבוצעת בידי נערים שאינם ילדיהם של עובדי

עירייה, והתמורה הועברה למחלק שאינו קשור לעובד העירייה, או במקרים לכאורה, שהעובדים עצמם ביצעו את החלוקה - התמורה לא דווחה כחלק משכרם של העובדים ולא שולם בגינה המס הנדרש.

תגובת ראש העירייה:

"בהמשך לטיטת דוח הביקורת שהועבר אלי בנושא חלוקת שוברי הארנונה ושיחות שקיימתי עם הגזברית ומנהלת אגף חשבות, ערכתי סדרת בירורים לגבי נושא זה לרבות עם [סגן החשב] שהיה אחראי לנושא בגזברות ועם עובדות יחידת התשלומים. ההנחיה שנתתי שנעשה מאמץ לברר האם היו עובדי עירייה שחילקו את השוברים בעצמם ולא באמצעות ילדים מתוך כוונה לשלם את המיסים הרלוונטיים ככל שיתברר שזה המצב לאשורו.

מבדיקות אלו עלה שכל התשלומים לוו בטופסי 101 של ילדים או בגירים שנתנו הצהרות על אי העסקה. אין ממצא ודאי של עובדי עירייה שחילקו בפועל, אם כי איני יכול לשלול אפשרות כזו. אין אפשרות לברר, אלא בדרך של חקירת העובדים הרלוונטיים.

החלטנו לפנות ליועץ חיצוני של רואה חשבון בעניין, אך בינתיים נכנסה ביקורת שגרתית של מס הכנסה לעבודה בעירייה שבודקת בין היתר, סוגיה זו ולכן נמתין לתוצאות הביקורת ונפעל כמתבקש מאתנו."

המלצות

1. יש להפסיק לאלתר את חלוקת השוברים באופן המתואר בדוח.
 2. יש לפרסם מכרז לבחירת מחלק בעל רישיון לפי חוק הדואר. הערת הביקורת: באוגוסט 2016 פרסמה העירייה מכרז פומבי למתן שירותי חלוקת הודעות בעיר.
- ✓ בישיבת הצוות לתיקון ליקויים נמסר כי ההמלצות בוצעו.